

ÄMNESBUNDEN LÄROPLAN

ELGITARR

Borgå stads bildningsnämnd 12.3.2019

ELGITARR

Förberedande studier

Grundnivå 1

Grundnivå 2

Grundnivå 3

Fördjupade studier

FÖRBEREDANDE STUDIER I ELGITARR

Förberedande undervisning i elgitarrspel erbjuds som individuell eller gruppundervisning på spellektioner och/eller i bandskolans grupp (min. 3 personer).

Målsättningar

- Vi bekantar oss med grunderna i elgitarrspel.
- Vi bekantar oss med grunderna i gestaltungsämnen.
- Vi strävar efter att erbjuda eleven förutsättningar för fortsatta studier i elgitarrspel.
- Eleven handleds i grunderna i improvisation och komposition.

Innehåll

- Vi spelar bekanta stycken
- Vi spelar enskilt och i grupp (bandskola)
- Vi övar oss på att uppträda
- Vi lär oss öva hemma

GRUNDSTUDIER I ELGITARR

- Vi lär oss ett naturligt spelsätt och bekantar oss med ljud som fenomen.
- Vi lär oss läsa noter och uppfatta musikaliska strukturer och helheter.
- Vi lär oss öva regelbundet, mångsidigt och självständigt.
- Vi lär oss olika speltekniker.
- Vi lär oss elgitarrrens roll i framförandet av musiken, och att förstå betydelsen av rytm och av att spela i tempo
- Vi övar på en mångsidig repertoar
- Vi vänjer oss vid att uppträda
- Vi spelar tillsammans med andra (i band) och lär oss att lyssna till andra och fungera i grupp
- Vi tar till vana att lyssna på musik mångsidigt både från inspelningar och på konserter
- Vi lär oss att ta väl hand om instrumentet.
- Vi lär oss att ta hand om och skydda vår hörsel och förstå hur viktig en god spelställning är för att vi ska orka.
- Vi bekantar oss med olika improvisationstekniker.

Grundnivå 1

Målsättningar

- Vi lär oss elgitarrens roll i framförandet av musiken, och att förstå betydelsen av rytm och av att spela i tempo
- Undervisning ges i de speltekniker som repertoaren förutsätter.
- Eleven kan stiltroget ackompanjera stycken som nivån förutsätter.

Innehåll

- Instrumentets och förstärkarens funktionsprinciper
- Instrumentvård (Stämning, justering av stallet, byte av strängar och batteri etc.)
- Vi iakttar tekniska aspekter (spelställning, handställning och plektrumteknik, vänstra handens fingersättningar, tonernas duration och dämpning.
- Skalar: Dur, naturlig och harmonisk moll till och med tre förtecken samt ackordföljderna I-IV-V7 i samma tonarter.
- Ackord: Kvintackord, dur-, moll-, mollseptim och dominantseptimackord
- Notläsnings- och prima vistauppgifter
- Ackompanjemangsuppgifter i olika stilar, bluesstruktur
- Vi bekantar oss med improvisation
- Repertoar: 10 stycken i olika stilgenrer

Nivåprov

Teknisk del

- Skalar: Dur, naturlig och harmonisk moll till och med tre förtecken. Spelas utantill som $\frac{1}{4}$ -noter i tempo M.M.=120, en oktav. Fria strängar används enligt möjlighet.
- Ackord: Spelas utantill. Ackordföljderna I-IV-V7 i grundform i ovanstående tonarter.
- Alla treklanger i grundform (dur, moll, förminskat, överstigande, sus4).
- Prima vista:
 - Melodi
 - Ackompanjemang med ackordsymboler ("komplapp") enligt form och struktur.
- Nämnden består av den egna läraren samt en medlem. Eleven deltar i bedömningen.

Konstnärlig del

- Solostycken (spelas utantill):
 - Två förberedda små stycken, melodi och ackompanjemang.
- 4 stycken/övningar i olika stil från repertoaren enligt nämndens val.

Nämnden består av den egna läraren, två medlemmar och ordförande. Om den konstnärliga delen eller en del av den spelas på konsert kan solostyckena spelas separat. I så fall består denna nämnd av den egna läraren och en medlem. Eleven deltar i utvärderingen.

Skalorna, ackorden och solostyckena spelas utantill.

Grundnivå 2

Målsättningar

Eleven

- Får undervisning i de speltekniker som repertoaren kräver.
- Bekantar sig med shufflerytm.
- Förmår ackompanjera pop/rockkompositioner stiltroget från ackordsymboler (komplapp).
- Bekantar sig med de viktigaste tillbehören för ljudmodifiering, tex. distortion-, delay- och choruspedalerna.
- Uppnår förmåga till att självständigt fungera i ett band.

Innehåll

- Vi bekantar oss med pop-, rock- och bluesstilarna.
- Vi bekantar oss med olika vänsterhandstekniker, tonernas duration, bending, slur.
- Dur- och naturliga, harmoniska samt melodiska mollskalor i ett läge. Fem olika fingersättningar för durskalan bör behärskas.
- Alla treklanger inklusive omvändningar.
- Notläsnings- och primavistauppgifter i olika stilgenrer.
- Vi bekantar oss med bluesimprovisation.
- Repertoar: 15 stycken i olika stilar.

Nivåprov

Teknisk del

- Skalor: Dur- och naturliga, harmoniska samt melodiska mollskalor till och med fyra förtecken, en oktav från grundton till grundton. Kromatisk skala, en oktav. Skalorna spelas utantill i tempo, $\frac{1}{4}$ -not M.M=120. Spelas i ett läge så långt som möjligt till högsta och lägsta möjliga toner, ambitus mellan högsta och lägsta ton minst två oktaver med början och slut på den lägsta grundtonen. Fem olika fingersättningar bör behärskas.
- Ackord: Dur- och mollackordens omvändningar som arpeggion. Ovannämnda skalors ackordföljder I-IV-V-I som fyrklanger.
- Kompositioner/övningar: 5 stycken enligt nämndens val.
 - En solotranskriptionsuppgift
 - En ackompanjemangsuppgift
 - En bendövning
 - En legatoövning
 - En valfri uppgift
- Prima vista
 - Melodi

- Ackompanjemang med ackordsymboler ("komplapp") enligt form och struktur.

Nämnden består av den egna läraren och en medlem. Eleven deltar i utvärderingen.

Konstnärlig del

- Solostycken (spelas utantill)
 - Ett litet ackord-melodiarrangemang
 - En komposition i pop/jazzstil, med melodi och ackompanjemang
 - 12-takts bluesstruktur, I-IV-V, improvisation och ackompanjemang

Nämnden består av den egna läraren, två medlemmar och ordförande. Om den konstnärliga delen eller en del av den spelas på konsert kan solostyckena spelas separat. I så fall består denna nämnd av den egna läraren och en medlem. Eleven deltar i utvärderingen.

Skalorna, ackorden och en del av programmet spelas utantill.

Grundnivå 3

Målsättningar

Eleven

- Behärskar grunderna i mångstämmigt spel och bekantar sig med elgitarrens möjligheter som soloinstrument
- Behärskar tonala fyrklangsharmonier och de viktigaste utvidgade ackordstrukturerna.
- Behärskar grunderna i att improvisera stilenligt.
- Kan ackompanjera i olika stilar enligt ackordsymboler.
- Kan spela med i små sammansättningar.

Innehåll

- Skalar: Vi bekantar oss med moderna (kyrkotonarterna) både till dur- och mollskalorna. Kromatisk skala, dur- och mollpentatoniska skalor och bluesskalor (2 oktaver).
- Ackord: Alla tre- och fyrklanger med omvändningar grupperade enligt strängarna 1234 och 2345, fem- och sexklanger: vi bekantar oss med alternerande grepp.
- Durskalornas och de harmoniska mollskalornas fyrklangskadenser enligt grundfunktionerna. Spelas som arpeggio.
- Tonal harmoni, modulationer, mellandominant-, mediant- och låneackord med konkreta exempel.
- Vi övar bending, legato och andra fraseringstekniker
- Ackompanjemangsövningar med plektrum, fingerteknik och kombinationer av dessa.
- Ackordmelodiarrangemang och solotranskriptioner.
- Rock- och bluesimprovisation, samt grunderna i jazzimprovisation.
- Notläsnings- och prima vistauppgifter.
- Ackompanjemangsuppgifter i olika stilar.

- Repertoar: 25 stycken i olika stilgenrer.

Nivåprov

Teknisk del

- Skolor (spelas utantill): Alla durskalor, jazzmollskalor och harmoniska mollskalor, heltonsskalor, kromatiska skalan, dur- och mollpentatoniska skalan samt bluesskalan. Skalorna spelas utantill i tempo, $\frac{1}{4}$ -not M.M=120. Spelas i ett läge så långt som möjligt till högsta och lägsta möjliga toner, ambitus mellan högsta och lägsta ton minst två oktaver med början och slut på den lägsta grundtonen. Fem olika fingersättningar bör behärskas.
- Ackord och arpeggion: Treklangernas omvändningar, två oktaver; dur- och molltreklangerna. De vanligaste fyrklangerna med omvändningar (6, 7, maj7, m6, m7, m7b5) på de vanligaste strängkombinationerna (1234, 2345).
- 5 etyder enligt nämndens val:
 - Solotranskription
 - Ackompanjemang
 - Bending
 - Legato
 - En fritt valbar etyd
- Prima vista:
 - Melodi, med ensemble
 - Ackompanjemang med ackordsymboler, med ensemble

Nämnden består av den egna läraren och en medlem. Eleven deltar i utvärderingen.

Konstnärlig del

- Ett mångsidigt program med ca 10 stycken från olika stilgenrer. Alla kompositioner spelas utantill och bandet består av minst bas och trummor.
- En komposition i rock- eller latinstil med melodi, ackompanjemang och improvisation.
- En jazzstandard med melodi, ackompanjemang och improviserat solo.
- Ett solostycke (spelas ensam), kan innehålla ett improviserat avsnitt.

Nämnden består av den egna läraren, två medlemmar och ordförande. Den konstnärliga delen spelas i konsertform. Eleven deltar i utvärderingen.

Skalorna och en del av programmet spelas utantill.

FÖRDJUPADE STUDIER I ELGITARR

Målsättningar

Eleven

- Lär sig behärska teknikerna som repertoaren förutsätter.
- Behärskar rytmik och frasering med shufflerytm.
- Kan grunderna i tvåstämmigt melodispel.
- Bekantar sig med modal harmoni.
- Kan ackompanjera och improvisera stiltroget i de vanligaste genrerna.

Innehåll

- Ackord: Vi bekantar oss med fingersättningar för dur- och mollskalorna i tre oktaver, samt med dur- och melodiska mollskalor i olika parallella intervall. Kromatisk och heltonsskala i två oktaver. Alla kyrkotonarter och jazzmollskalorna i två oktaver. Vi bekantar oss med jazzmollens modi och bebop- och förminskade (dim-) skalor. Alla fyrklanger med omvändningar. Utvidgade ackordkonstruktioner och ackordformer utan grundton.
- Elgitarren som soloinstrument (ackord-melodiarrangemang).
- Improvisation i olika stilarter (solotranskriptioner och praktiska övningar).
- Vi utvecklar gehörsspelet.
- Prima vistaövningar.
- Repertoaren omfattar minst 40 stilmässigt mångsidiga stycken.

Behärskandet av det egna instrumentet utvecklas vidare, men vid sidan av detta kan eleven också välja andra studier, tex. komposition, musikteknologi, produktion, inspelning, mixning osv., eller ett solistiskt biämne. Till studierna kan också höra att delta i big band- eller annat orkesterspel i större produktioner, eller att förbereda sig för en musikteaterproduktion.

Slutarbete

Som avslutning på de fördjupade studierna görs ett slutarbete, vars slutliga form avgörs av hur eleven planerar att fortsätta, och av var hens styrkor och intressen ligger.

Förutom det egna huvudinstrumentet kan slutarbetet också innehålla spel på biinstrument eller sång, egna kompositioner, egen självproducerad konsert eller musikvideo. Studeranden och läraren gör tillsammans upp en plan för de fördjupade studierna och deras målsättningar. Slutarbetet bör godkännas av rytmusikens ämnes kollegium ca. ett år före det planerade datumet för avläggandet. Nedanstående uppbyggnad gäller ett slutarbete som bara består av spel på det egna huvudinstrumentet.

Teknisk del

- Skalor: Jazzmollskalorna (RMM) och kyrkotonarterna. Skalorna spelas utantill i tempo, $\frac{1}{4}$ -not M.M=120. Spelas i ett läge så långt som möjligt till högsta och lägsta möjliga toner, ambitus mellan högsta och lägsta ton minst två oktaver med början och slut på den lägsta grundtonen. Fem olika fingersättningar bör behärskas. Dim-, overtone- och altskalor (en oktav).
- Ackord: Alla femklanger i sin grundform och deras skalor.
- Solostycken (spelas utantill):
- Transponeringsuppgift (med band), kan utföras på konsert.

- Prima vista:
 - Melodi
 - Övriga ackompanjemangsstilar

Nämnden består av den egna läraren och en medlem. Eleven deltar i utvärderingen.

Konstnärlig del

- Minst 10 förberedda stilmässigt mångsidiga stycken, som innehåller e/jazzstiltt stiltroget improviserat solo. Alla kompositioner spelas utantill och i bandet ingår åtminstone bas och trummor.
- En klassisk komposition, långsam och snabb.
- En komposition i pop/jazzstil med improviserat solo. I bandet ingår åtminstone bas och trummor.
- En komposition i jazzstil med improviserat solo. I bandet ingår åtminstone bas och trummor.
- Minst två övningar som motsvarar provnivån, tex. ett utskrivet solo och ackompanjemang (tex en transkription).

Nämnden består av den egna läraren, två medlemmar och ordförande. Den konstnärliga delen spelas i konsertform. Eleven deltar i utvärderingen.

Skalorna och en del av programmet spelas utantill.